



Kastuinbouw in Italië

Kansen voor de Nederlandse toeleverende industrie

Overzicht kastuinbouw Italië

- Omzet 3 miljard per jaar
- >30.000 kastuinbouwbedrijven (afgenomen tussen 2000 en 2010)
- 37.000 ha kassen (afgenomen met 14% tussen 2000 en 2010)
- 52% totale oppervlak bloemeteelt in kas
- 8% totale oppervlak groente- en fruitteelt in kas

Waar vindt kasteelt plaats?

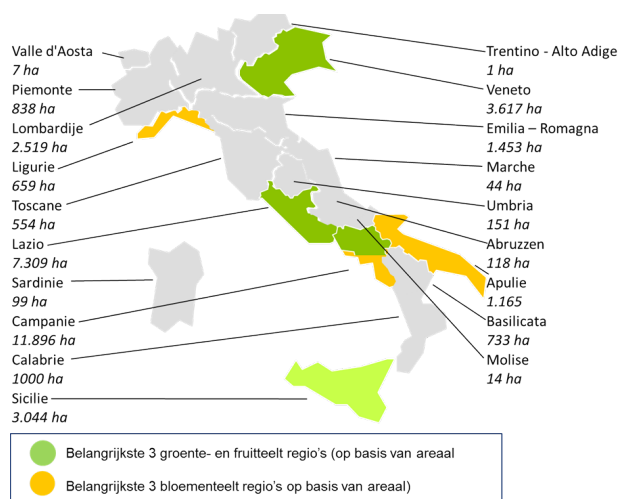
De regio's met de meeste kassen zijn Campanie, Lazio, Veneto, Sicilië en Lombardije.

Top 3 regio's bloemeteelt:

1. Campanie
2. Apulie
3. Ligurie/Sicilie

Top 3 regio's groente- en fruitteelt:

1. Campanie
2. Lazio
3. Veneto/Sicilie



Kassen: constructies en systemen

De kassen in Italië bestaan in het algemeen uit een metalen constructie met plastic bedekking. Losse tunnels worden veelal gebruikt voor groente- en fruitteelt. Multi-tunnel kassen worden eveneens gebruikt voor groente- en fruitteelt, maar ook voor de productie van bladgroenten die ter plaatse worden verpakt, kant-en-klaar voor de consument. Kassen met een hoger technologisch niveau worden veelal gebruikt voor bloemen- en kruidenteelt, en voor het kweken van stekken. 20% van de kassen, voornamelijk in de bloemteelt, is uitgerust met een verwarmingssysteem, 10% van de kasteelt vindt plaats op substraat, vooral in de tomaatteelt.

De meest gebruikte kas, de multi-tunnel, bestaat uit:

- metalen constructie
- plastic bedekking vaak met kalk bespoten
- openingen voor ventilatie

- eventueel schaduwnetten
- druppel- en sproei (fert)irrigatie
- teelt in volle grond

Kassen met een hoger technologisch niveau zijn vaak uitgerust met:

- verwarming/ventilatie
- Aluminium schermen voor schaduw
- meer mechanisatie (o.a. sproeiers gewasbeschermingsmiddelen, rails, machines)
- meer automatisering (van o.a. ramen en (fert)irrigatie)

Telers in Italië staan voor een aantal uitdagingen:

- hoge temperaturen zomer/lage temperaturen winter
- hoge luchtvochtigheid
- ziekten en plagen
- hoge (arbeids)kosten

Investeringsen

Welke investeringen worden gedaan? En wie investeert er? Veel kleine telers hebben niet de wens en de middelen om te investeren. Toch is er een groot aantal telers die op zoek zijn naar vernieuwing en verbetering. Vaak zijn dit de grotere kasbouwbedrijven, waarvan de producten (deels) in het buitenland worden afgezet. De telers die willen investeren richten zich voornamelijk op:

- verhoging technologisch niveau
- automatisering
- substraatteelt
- verwarming/ventilatie
- schermen (aluminium)
- duurzaamheid

Financiering

Voor de financiering van een investering wordt vrijwel altijd krediet aangevraagd bij de bank. Hiernaast wordt er dikwijls gebruik gemaakt van de subsidies die vanuit de EU beschikbaar worden gesteld.

Leningen

Telers hebben meestal beperkt eigen kapitaal, waardoor het aanvragen van een lening vrijwel altijd noodzakelijk is. Er was in 2014 een toenemend aantal kredietaanvragen vergeleken met voorgaande jaren (25,3% van alle landbouwbedrijven). Voor het grootste deel van de aanvragen is het krediet verstrekt door de bank (85,8%). Bij 40,5% van de aanvragen ging het om een lange termijn investering. Het aangevraagde krediet had in 7,3% van de gevallen een innovatie tot doel. Kijkend naar de geografische verdeling van de investeringen: in het noorden van Italië wordt meer dan zes keer zoveel geïnvesteerd als in het zuiden van het

land, dit terwijl in het zuiden van Italië een meer oppervlak aan kasbouw is dan in het noorden.

Subsidies

Naast eigen geld en een lening van de bank, verstrekt de Europese Unie subsidies voor plattelandsontwikkeling (GLB). In Italië ligt de focus op modernisering. In de praktijk hebben telers moeite met het vinden van geld voor investeringen. De opbrengstprijzen liggen laag. De kleine bedrijven krijgen niet altijd toegang tot krediet bij de bank. En de subsidies vergoeden slechts een deel van een investering. Toch zijn er wel degelijk telers die bereid zijn om te investeren. Er wordt in Italië voornamelijk gebruik gemaakt van subsidies door de grotere bedrijven. De kleinere bedrijven zijn vaak niet in staat om het eigen aandeel op te brengen.

Sterke en zwakke punten voor de Nederlandse toeleverende industrie

Italiaanse telers binnen de kastuinbouw zien Nederland als een innovatief en kwalitatief sterk land. Er wordt veelal opgekeken tegen de Nederlandse systemen, die als één van de besten in de wereld worden gezien.

Kansen voor de Nederlandse toeleverende industrie

Dankzij het hoge technologische niveau en de expertise van de Nederlandse toeleverende industrie zijn Italiaanse telers geïnteresseerd in Nederlandse producten van een gemiddeld technologisch niveau. De kansen liggen echter niet voor het oprapen. Het is belangrijk om via een dealer-netwerk in contact te komen met Italiaanse telers. Voorts worden service op maat en de aftersale service zeer op prijs gesteld.

Uitdagingen voor de Nederlandse toeleverende industrie

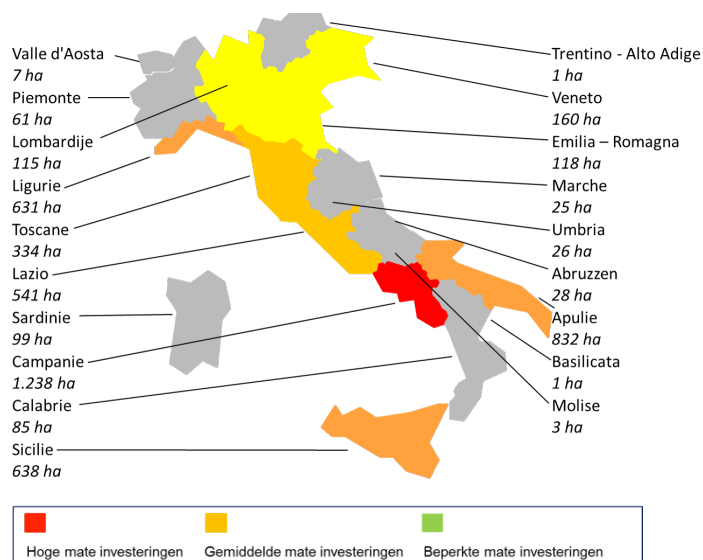
Italiaanse telers stellen zich ietwat wantrouwend op. De Nederlandse communicatie kan zakelijk en niet flexibel overkomen op een Italiaanse teler, wat hem ervan weerhoudt om in zee te gaan met een Nederlands bedrijf. Concurrenten voor Nederland zijn bedrijven als Netafim, Azrom en Richel, en ook zeker lokale Italiaanse bedrijven. Door het leveren van beperkte service en door de vaak prijzige producten, zou een Nederlandse toeleverancier zichzelf in de vingers kunnen snijden.

Conclusies en aanbevelingen

De regio's waar de meeste investeringen worden gedaan zijn aangegeven met drie gradaties (rood, oranje en groen). Het type investering verschilt het per regio. In noord Italië, in de bloementeelt, liggen kansen voor technologie, automatisering. In het zuiden, Lazio en Sicilië, breidt substraatteelt zich steeds verder uit. In Campanie ontwikkeld de productie van bladgroenten zich snel, investeringen worden gedaan in mechanisatie.

Follow-up?

Dit onderzoek heeft aangetoond dat er wel degelijk kansen liggen in Italië voor de Nederlandse toeleverende industrie. Het gaat hierbij om modernisering van kassen, waarbij een voorzichtige stap naar een hoger technologisch niveau wordt gemaakt. Een bezoek van de Nederlandse toeleverende industrie voor de tuinbouw naar Italië zou zeker een volgende stap kunnen zijn.



Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met:

Marguerite Sipman (Landbouwkantoor Rome)
marguerite.sipman@minbuza.nl

Deze publicatie is een uitgave van:

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag
www.rijksoverheid.nl

©Ministerie van Buitenlandse Zaken | september 2015